

WILLEMS, Frans (Olen 20 maart 1839 – Antwerpen 3 maart 1896).

Raakte als student aan de **Rijksnormaalschool van Lier** onder invloed van **Jan van Beers** overtuigd van het belang van goed moedertaalonderwijs en degelijk Vlaams volksonderwijs. Als hulponderwijzer aan de Antwerpse stadsscholen werkte Willems vanaf 1860 aan de verbetering van de zanglessen door publicatie van enkele liederenbundels met vertalingen maar ook met eigen cantaten waaronder het in 1871 bekroonde *Zegetocht der Dood op het slagveld*. Daarnaast gaf hij les aan de Antwerpse Nijverheidsschool, die hij in 1862 mee had gesticht, en werd hij in 1875 kantonnaal inspecteur. Overtuigd katholiek nam hij in 1879 ten gevolge van de schoolstrijd ontslag uit deze functies en werd leraar moedertaal aan de vrije jongensnormaalschool te Mechelen en de meisjesnormaalschool in Onze-Lieve-Vrouw-Waver. Voorts was hij inspecteur van het vrij lager onderwijs in Antwerpen en vanaf november 1880 algemeen directeur van de parochiale scholen van de dekenij Antwerpen. Na de schoolstrijd trad hij opnieuw in rijksdienst, eerst als kantonnaal inspecteur voor het schoolkanton Mechelen en vanaf 4 oktober 1895 als hoofdinspecteur voor de provincie Antwerpen. Hij publiceerde naast talrijke bijdragen in letterkundige en onderwijskundige tijdschriften ook werken op het vlak van het zangonderwijs en het moedertaalonderwijs.

Willems werd op 16 november 1887 briefwisselend lid van de Koninklijke **Vlaamse Academie voor Taal en Letterkunde** en lid van de **Zuidnederlandse Maatschappij voor Taalkunde**, van de **Nederduitsche Bond** en vanaf 1895 van het hoofdbestuur van het **Davidfonds**.

WERKEN: Artikelen in *De Vlaamsche Kunstbode*; *De Toekomst*; *Het Belfort*; – *Leerplichtigheid en andere middelen ter uitbreiding en verbetering des volksonderrichts*, 1865; – ‘Oproep aan de Vlamingen’, in *De Vlaamsche Kunstbode*, jg. 3 (1873), p. 256; – *Stijl en Letterkunde, practisch handboek ter beoefening der Nederlandsche letteren*, 2 dln., 1881-1891; – *Redevoering over den vooruitgang van 't Vlaamsch in 't onderwijs de noodzakelijkheid der goede uitspraak en der eenheid bij 't leeren onzer moedertaal*, 1886.

LITERATUUR: J.G. Frederiks en F.J. van den Branden, *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse Letterkunde*, 1888; – K. Swenden, ‘Willems, Frans’, in *NBW*, XII, 1987; – ‘Frans Willems’, in *175 jaar Rijksnormaalschool te Lier. Gedenkboek 1817-1992*, I, 1992.

MARIO BAECK